

(Видовдан, 22.10.2009)



Некада давно, у време док још нису постојале владе и невладе, светом су дању владали краљеви и краљице, а ноћу зле вештице. Нема поузданих доказа да су оне заиста постојале, али постоје бројне приче о томе. Таквих прича не би било, а ни сведочанстава, па ни осуда, да није било младих становника градова који су умели да их препознају и прстом покажу на њих. Захваљујући њима, и судови Инквизиције могли су несметано да раде свој посао, баш захваљујући младима, најчешће деци и усамљеним женама, па су тако и зле вештице могле да добију шта су заслужиле.

Данас више нема вештица. Можда их и има, али нема никога ко би нам показао руком на њих. Млади данас имају паметнија посла од цинкарења комшиница за ситне паре. Никога то више не занима, па није ни интересантно указивати на њих. Али, зато има политичких и других непријатеља. А руку за показивање, колико се год жели.

Организација која се назива "Иницијатива младих за људска права" је пролетос поднела легитимну тужбу, у којој је тужилаштву скренула пажњу на то да се, по њиховом мишљењу, у једном објављеном тексту користи говор мржње. А онда су осетили потребу да и све око себе обавесте о томе шта су приметили. И тако неколико пута. Па су недавно одржали и конференцију за штампу која је делом посвећена и томе, и на којој су се појавили и неки представници оних који владају овом државом.

Све то мало постаје напорно, скоро досадно. Као деца кад вуку за рукав неког одраслог, да би му показали на нешто. Рекли су шта су имали сад би требало одрасле, оне који нису "млади за људска права", да пусте да на миру одважу правду.

Мислим да је крајње време да неко у Србији покрене питање о томе ко су финансијери невладиних организација. Када би се то јасно знало, мислим да би многе ствари, и многе активности и тужбе, постале много очигледније у Србији. Такође, требало би да се покрене питање тога ко су оснивачи невладиних организација? Мало је чудно да нпр. судија једног Општинског суда у Београду буде један од оснивача организације, а да касније та организација неког тужи суду. Звучи као "кадија те тужи, кадија ти суди". Не делује то баш исправно.

Сигуран сам да би и за саме такве невладине организације било у најбољем интересу да саме иступе и објаве јавно ко су им финансијери и оснивачи. Пре или касније, неко ће јавно написати оно што се тајно говори.

Такође ми није јасно како нека организација може да послује у Србији, а да има сајт на страном језику? Ако им је такав сајт, можда су им таква и званична документа? Ако је тако, како је могао Суд да прихвати и разуме Пријаву? Осим ако се млади не сматрају изасланици оних који говоре "хашким" језиком, којег сваки суд, "по дифолту", разуме?

А можда то и није тако чудно и болесно како на први поглед може да изгледа. Не знам колико су "Млади" заиста млади, али знам да деца воле да измишљају тајни језик, непознат околини, да би се на њему споразумевали. Можда је то то?

Разумем шта је некоме могло да засмета у тексту, али у контексту онога што објављује Пешчаник, Е-новине, па и "невладина телевизија са државном фреквенцијом", не видим у њему ништа што би било спорније од већине онога што они објаве. Проблем је само што нема неких других "младих" да то пријаве. Проблем је што су неки млади једноставно млади Србије, што су нека деца синови и кћери, а нека се понашају као да су усвојена, без осећаја за родитеље, са више разумевања за комшије од оних са киме живе.

Што се тиче самог текста, и свега што је ишло око њега, мислим да сам дужан да напишем нешто, макар ми део тога и не ишао у корист.

Пре свега, спорни текст који је искоришћен као повод за напад на НСПМ, објављен је на сајту дана кад Вукадиновић није био ту. Објављен је а да га претходно нико није видео. На сајт сам га ставио сам, претходно не питајући никога. Нисам то урадио из неке зле намере, него зато што је то био део мог посла и јер сам искрено веровао да тексту није потребна ревизија. Након што је подигнута оптужница, понудио сам Вукадиновићу да то поновим на Суду, али је он то одбио.

Такође мислим да су сви ти напади на НСПМ јадни, као што мислим да је јадна демократија у Србији кад не може да истрпи постојање једног јединог преосталог медија

који је истински независан. Све те злонамерне именице које му се додељују, све језичке поскочице и доскочице само су показатељ да се глупе етикете лепе другима само онда кад против тих других неко не може другачије. Кад неког не можете да пратите интелигенцијом или писменошћу, онда му залепите етикету. Пожељно је да таква етикета буде што једноставнија, да се лакше памти, па ће онда они који воле "све што воле млади" да је понављају, као папагаји, без провере.

Занимљиво је да је спорни текст одмах након подношења пријаве (дакле, не након подизања оптужнице) скинут са свих форума и свих сајтова који су га претходно пренели. Остао је једино на сајту на којем је првобитно објављен и на сајту Видовдан. То не говори толико о тексту (да је лош, не би га преносили) колико о осећању страха оних који су га пренели, па онда скинули.

И желео бих да се захвалим свима онима који су понудили помоћ након што је поднета пријава, и да овде поновим оно што сам и њима рекао – реагујте због себе, немојте због мене, јер мени не треба помоћ. Веровао сам да је требало да свако да свој допринос да се не би сутра њему десила иста ствар, и да би се у Србији коначно успоставили неки стандарди, по којима не би једна страна стално била на тапету пљувачине, а друга заштићена у златном кавезу. Међутим, наравно, нико није ништа јавно урадио (осим што је Видовдан једини имао смелости да организује акцију подршке), остало је све на приватним понудама, уредници су одбијали понуђене текстове да се не би некоме замерили, а у међувремену је донет и Закон о информисању о којем више нико и не сме да пише.

Због тога мислим да Србији није ни потребан Закон о информисању. Докле год има довољно младих информатора, докле год новинари умеју да пазе шта пишу, и докле год уредници знају како да се дистанцирају од оних који "нису на линији", у медијима неће бити превише таласања које би узнемирило обалу.

Кад смо већ на тој теми, уколико то некога још занима, прочитао сам на неким форумима мишљење да сам из редакције НСПМ-а "отеран", па претпостављам да је такав став уобичајен. Нико мене оданде није отерао, сам сам отишао јер се нисам слагао са начином на који се неки проблеми решавају. Свака њима част, желим им све најбоље, и даље верујем да сајт и јесте најбољи од сличних сајтова, али нека то раде без мене.

Морам да признам да ми подношење пријаве није пријало. Нисам био склон да поверујем

Пише: Зоран Грбић  
четвртак, 22 октобар 2009 23:51

---

онима који су ме тапшали по рамену, честитали "ране јуначке" и говорили како би волели да су на мом месту, јер би онда имали прилику да им "покажу".

Мислим, хвала "Младима" на публицитету (иако непотребном), али више бих волео да сам остао само оптуженик Хелсиншког одбора. Они су барем одрасли.

Имао сам ја и пуно бољих текстова, па на њих "млади" и њихови идеолошки вршњаци нису реаговали, јер нису умели, нити су имали шта. Па ми је зато било криво што је пажња дела јавности скренута због једног текста. Међутим, како време одмиче, склон сам томе да верујем да је добро што је поднета пријава.

Не верујем да бих данас заступао другачији став, али бих сигурно, ако би се хипотетички поновио читав временски контекст, написао нешто слично. Осим што, наравно, не верујем да су сви Албанци нарко-дилери (баш као што не верујем да су сви Срби злочинци), па бих то и експлицитније навео у тексту, и тако га прилагодио "младима", који по дефиницији имају слабије развијену моћ разумевања прочитаног.